

elan
onderwijsgroep

Begroting 2019

(voorlopig vastgesteld door de
Raad van Toezicht op 27 november 2018)

◀ **passie voor
elk talent** ▶

Inhoud

Beleidspeerpunten	3
Verantwoording	4
Financiële kengetallen	6
Risicomanagement	8
Contactinformatie	10
Bedrijfsgegevens	10
 Bijlagen:	
Meerjarenbegroting	11
Liquiditeitsbegroting	12
Leerlingenprognose	13

Beleidspeerpunten

Strategisch beleid

De afgelopen jaren is door de rechtsvoorgangers van Elan Onderwijsgroep veel energie gestoken in schaalvergroting. Daardoor is een organisatiegrootte gerealiseerd die uitstekende kansen biedt voor het onderwijs op onze scholen. Welke weg daarbij wordt ingeslagen wordt uitgewerkt in het Strategisch Beleidsplan 2019-2023. De voorbereiding daarvoor is inmiddels in gang gezet.

*Leerkrachten
maken de
kwaliteit*

Uitbreiding formatie

In de dagelijkse praktijk van het onderwijs en bij kwaliteitsverbetering is een doorslaggevende rol weggelegd voor de leerkrachten: zij maken de kwaliteit. Er wordt daarom veel aandacht geschonken aan professionalisering. Tevens is in het schooljaar 2018/19 de personele formatie fors uitgebreid om de werkdruk te verminderen. Daarbij is geanticipeerd op verdere verhoging van de kleine scholentoeslag en de kabinetsbijdrage van € 155,55 per leerling voor werkdrukvermindering.

In aansluiting hierop wordt de komende periode het HR-beleid integraal herijkt.

*Extra
formatie
i.v.m.
werkdruk*

Onderwijskwaliteit

De belangrijkste doelstellingen liggen op het gebied van kwalitatief hoogwaardig en passend onderwijs, het welzijn en welbevinden van leerlingen, alsmede op toepassing van ICT in het onderwijs. Naast de koppeling tussen zorg en begeleiding met ICT, is het talentonderwijs een prominent aandachtspunt.

De scholen gaan zich nadrukkelijker dan voorheen profileren in (integrale) kindcentra, om tegemoet te komen aan maatschappelijke ontwikkelingen en behoeften. In meerdere dorpen zijn daartoe ontwikkelingen in gang gezet.

Innovatie

De modernisering van het onderwijs wordt in 2019 voortgezet door verdere investeringen in ICT (€ 395 K), onderwijsmethodes (€ 140 K) en meubilair (€ 44 K).

*Investerings
tot € 579 K*

Verantwoording

Uitgangspunten

Bij samenstelling van de begroting is rekening gehouden met de werkelijke leerlingenaantallen per 1 oktober 2018 en de prognoses volgens de landelijke onderwijsdatabank. Aan de berekening van de rijksbekostiging liggen de laatst vastgestelde normbedragen ten grondslag. De overige inkomsten zijn gebaseerd op afgesloten huur- en detacheringsovereenkomsten, dan wel bepaald door extrapolatie van eerder gerealiseerde inkomsten.

*Flexibele
schil
20,0 fte.*

De personele lasten zijn becijferd aan de hand van de formatie die past bij de leerlingenprognoses en de gemiddelde personeelslast. De verwachting is dat de personele lasten tijdig in overeenstemming met de dalende inkomsten kunnen worden gebracht. Het natuurlijk verloop en de flexibele schil in het personeelsbestand bieden daartoe de mogelijkheid. Naar verwachting zal de komende jaren formatiekrimp nodig zijn wegens terugloop van fusiegelden en door daling van de leerlingenaantallen ten gevolge van de krimp.

Bij de afschrijvingslasten is rekening gehouden met de voor 2019 geplande investeringen ad € 579 K en reguliere vervangingsinvesteringen in de jaren daarna. Het budget voor cyclisch onderhoud (€ 272 K) is afgeleid van de betreffende rijksvergoeding. Door clustering van werkzaamheden moet wellicht een hoger budget worden ingezet.

De overige ramingen zijn grosso modo gebaseerd op ongewijzigd beleid.

Overige bijzonderheden

Er is rekening gehouden met de loonstijgingen in de CAO PO 2018/19.

Tevens zijn de extra rijksvergoedingen voor lerarensalarissen, werkdruk en kleine scholen in de begroting opgenomen.

*Optimale
inzet
fusiegelden*

Elan Onderwijsgroep is per 1 januari 2019 eigen risicodragers geworden voor de vervangingskosten. In de formatie is voor een groot deel al rekening gehouden met de vervangingsbehoefte. Aanvullend is op basis van ervaringscijfers een bedrag van € 160 K begroot voor vervangingskosten.

Per kalenderjaar is primair de rijksvergoeding bij fusies geraamd, die daadwerkelijk wordt ontvangen. Daarnaast is tot € 359 K rekening gehouden met extra beschikking over fusiegelden ter dekking van formatieve fricties.

De verantwoording in de jaarrekening vindt plaats op basis van de gerealiseerde inzet van fusiemiddelen. Dit is van invloed op het exploitatieresultaat.

De rijksbudgetten voor leermiddelen zijn ontoereikend. De werkelijke tekorten op de schoolbegrotingen worden gedekt ten laste van de schoolreserves.

De kosten van vervangingsinvesteringen in huisvestingsvoorzieningen werden tot dusverre verantwoord in het dienstjaar waarin ze werden gemaakt. Ingaande 2019 is deze methode niet meer toegestaan. Kosten van cyclisch onderhoud dienen in het vervolg te worden geactiveerd of ten laste van een voorziening worden gebracht. Het hierin te voeren beleid wordt in 2019 nader uitgewerkt.

Exploitatieresultaat

Toepassing van de genoemde uitgangspunten leidt voor 2019 tot een exploitatieresultaat van € 0 en tot een sluitende meerjarenbegroting.

De goede financiële positie wordt dus geconsolideerd.

De belangrijkste indicatoren in de begroting ontwikkelen zich als volgt:

*Een
sluitende
meerjaren-
begroting*

Jaar	Leerlingen	Formatie (per 31/12)	Investeringen
2018	2074 ¹⁾	188,1 fte.	€ 355.000
2019	2080 ²⁾	180,1 fte.	€ 579.000
2020	1955 ³⁾	173,8 fte.	€ 203.000
2021	1879 ³⁾	170,0 fte.	€ 374.000
2022	1824 ³⁾	167,2 fte.	€ 385.000

- 1) = het werkelijke aantal leerlingen op 1 oktober
- 2) = het leerlingenaantal volgens de eigen prognose
- 3) = prognose op de landelijke onderwijsdatabank (www.duo.nl/onderwijsdata/leerlingenprognoses)

Voor alle genoemde jaren is uitgegaan van evenwicht tussen baten en lasten, ofwel een exploitatieresultaat van € 0.

Financiële kengetallen

De belangrijkste financiële ratio's ontwikkelen zich als volgt:

Omschrijving	Grenswaarde	Benchmark	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
a. Aantal leerlingen			2152	2036	2074	2080	1955	1879	1824
b. Aantal fte's op 31/12			190,1	187,7	188,1	180,1	173,8	170,0	167,2
c. Vermogensbeheer									
Kapitalisatiefactor	> 35 %	46 %	37 %	42 %	44 %	40 %	40 %	41 %	42 %
Solvabiliteit	< 30 %	63 %	69 %	70 %	71 %	74 %	74 %	74 %	74 %
Werkkapitaal (x € 1 mln.)			3,1	3,2	3,1	3,0	3,3	3,4	3,6
Weerstandvermogen PO	5%-20%	30 %	17 %	18 %	19 %	16 %	18 %	19 %	21 %
Eigen Vermogen per Leerling (x € 1)		1.713	2.056	2.437	2.397	2.390	2.543	2.646	2.725
d. Budgetbeheer									
Liquiditeit	0,75	3,0	2,9	2,9	2,7	3,2	3,4	3,5	3,6
Rentabiliteit	tussen -5 % en +5 %	0,3 %	-2,6 %	3,2 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Aandeel personele lasten in totale lasten		81 %	80 %	82 %	79 %	82 %	82 %	82 %	81 %
GPL (gem. personeelslast)			65.203	67.227	68.000	71.633	71.633	71.633	71.633
exploitatielasten per leerling (x € 1)		5.549	8.162	8.072	7.574	8.127	8.537	8.785	8.689
	Streefwaarde								
Rijksbijdragen/totale baten	95 %		92 %	93 %	95 %	97 %	98 %	98 %	98 %
Totale lasten/rijksbijdragen	105 %		112 %	104 %	106 %	104 %	102 %	102 %	102 %
Personele lasten/rijksbijdrage	84 %		90 %	85 %	83 %	85 %	84 %	84 %	83 %
Materiële lasten/rijksbijdragen	21 %		22 %	19 %	22 %	19 %	19 %	19 %	20 %

* = het betreft hier prognoses

De grenswaarden die zijn genoemd vormen het toetsingskader dat door de Inspectie van het Onderwijs wordt gehanteerd bij het financieel toezicht. Het toetsingskader is per 1 juli 2018 geactualiseerd.

De benchmark-gegevens zijn gebaseerd op de jaarrekeningen van schoolbesturen met 1500 t/m 3000 leerlingen.

Elan Onderwijsgroep is financieel gezond

Conclusies

De ontwikkeling van de financiële kengetallen toont aan dat voor de komende jaren voldoende onderwijs op openbare en samenwerkingscholen kan worden gewaarborgd in het werkgebied van Elan Onderwijsgroep. De financiële positie van de organisatie voldoet ruimschoots aan de daaraan door de Inspectie van het Onderwijs gestelde eisen. De bedrijfsvoering is op orde en er zijn meer dan voldoende financiële buffers om tegenslagen op te vangen. Met deze liquide middelen kunnen de geplande investeringen worden gerealiseerd.

Door eventuele verdere schaalvergroting kunnen nog efficiencyvoordelen worden behaald.

Risicomanagement

Algemeen

De grootste risico's waar Elan Onderwijsgroep mee heeft te maken zijn verbonden aan de geografische ontwikkelingen, personeel, onderwijskwaliteit, overheidsbeleid en gebouwonderhoud. Per risico of risicogroep is een strategie gekozen die erop is gericht risico's uit te sluiten of de financiële gevolgen daarvan te beperken. In alle gevallen is het risicoprofiel als "gemiddeld" gekwalificeerd.

Reële risico's zijn:

- krimp
- personeel
- onderwijskwaliteit
- overheidsbeleid
- cyclisch onderhoud

Krimp

Daling van leerlingenaantallen leidt tot minder inkomsten. De lasten zijn slechts beperkt beïnvloedbaar vanwege de hoge vaste lasten (van minimale personele bezetting, ICT-netwerk, methodes en gebouwexploitatie).

De afgelopen jaren is met succes getracht door scholenfusies het hoofd te bieden aan de krimp. Deze fusies vormen een belangrijke basis voor de strategie die wordt gekozen.

Personeel

Leerlingendaling en scholenfusies gaan onvermijdelijk gepaard met formatiekrimp. Door de complexe regelgeving bij formatieve fricties kan de personele bezetting veelal niet tijdig worden aangepast. De ongedekte personele lasten kunnen in zo'n geval snel oplopen. De extra rijksvergoeding bij fusies wordt ingezet om het hoofd te bieden aan formatieve fricties. Ook detachering vormt hierbij een beproefd middel.

Verder zijn de hoge werkdruk in het onderwijs (ondanks volledige inzet van de extra werkdrukmiddelen) en het tekort aan vervangers zeer zorgelijk.

Geprobeerd wordt nieuwe collega's aan de organisatie te binden door onder andere goede scholingsfaciliteiten en begeleiding te bieden.

De strategie is gericht op uitsluiting van risico's of beperking van de financiële gevolgen

Onderwijskwaliteit

Als de opbrengsten van het onderwijsproces onvoldoende zijn moeten maatregelen worden genomen. De uitvoeringskosten van een verbeterplan (met extra formatie en soms interim-management) zijn minstens € 100 K. Door periodieke monitoring van de onderwijsopbrengsten wordt getracht tekortkomingen tijdig te signaleren.

De zorgplicht passend onderwijs vormt een extra risico omdat onbekend is welke zorgleerlingen zich zullen aanmelden en welke maatregelen nodig zijn.

Overheidsbeleid

Veranderingen in de regelgeving kunnen voor scholen grote risico's met zich meebrengen. Voor de komende periode staan onder andere herziening van het onderwijsachterstandenbeleid (2019/20) en vereenvoudiging van de rijksbekostiging (2022/23) op het programma. Welke financiële gevolgen deze beleidswijzigingen hebben is nog niet bekend en daarom is de impact onzeker.

*Interactief
toewerken
naar
integrale
kindcentra*

Gebouwonderhoud

De normvergoeding van het rijk is ongeveer de helft lager dan de gemiddelde kosten volgens de meerjarenplanning. Omdat het op langere termijn om enorme bedragen gaat, is het niet mogelijk een toereikende voorziening te vormen. Een onzekere factor in deze portefeuille is in hoeverre gemeenten bereid zijn bij te dragen aan renovatiekosten. Renovatie is één van de opties om de gebruiksmogelijkheden van scholen te vergroten, de gebruiksduur te verlengen en daarmee de lasten te verlagen.

Het streven is om samen met gemeenten, kinderopvang, verenigingen en dorpsbelang toe te werken naar moderne integrale kindcentra, waarbij de gemeenschapsvoorzieningen optimaal worden benut.

Dekking van de risico's

In de meerjarenbegroting is geen rekening gehouden met tegenvallers, behoudens een jaarlijkse raming voor onvoorziene uitgaven (€ 100 K).

*€ 100 K voor
onvoorziene
uitgaven*

Als zich risico's manifesteren die hogere lasten met zich meebrengen, moet een beroep worden gedaan op de financiële buffers. Daarom wordt voldoende weerstandsvermogen en een toereikende buffer aan liquiditeiten aangehouden.

Gezien de gezonde financiële positie is een incidenteel nadelig saldo acceptabel. Dit laat onverlet dat, mede gezien het risicoprofiel, op langere termijn consolidatie van de vermogenspositie wordt nagestreefd.

Mark Vrolijk

Stiens

november 2018

Meerjarenbegroting Elan Onderwijsgroep

rek. nr.	omschrijving	Realisatie		Begroting		Begroting		Meerjarenbegroting					
		2017		2018		2019		2020		2021		2022	
								(bedragen x € 1.000)					
3.1	Rijksbijdragen	15.821.957	93%	14.879.762	95%	16.328.000	97%	16.322	98%	16.141	98%	15.485	98%
3.2	Overige overheidsbijdragen	163.571	1%	156.665	1%	150.000	1%	143	1%	141	1%	139	1%
3.3	Collegegelden e.d.	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
3.4	Werken voor derden	15.246	0%	31.000	0%	30.000	0%	23	0%	23	0%	23	0%
3.5	Overige baten	971.317	6%	654.956	4%	400.000	2%	204	1%	204	1%	204	1%
TOTAAL BATEN		16.972.091	100%	15.722.383	100%	16.908.000	100%	16.692	100%	16.509	100%	15.851	100%
4.1	Personele lasten	13.427.880	82%	12.416.185	79%	13.850.000	82%	13.628	82%	13.473	82%	12.825	81%
4.2	Afschrijving	320.950	2%	362.613	2%	480.000	3%	505	3%	505	3%	505	3%
4.3	Huisvestingslasten	1.235.703	8%	1.391.864	9%	1.275.000	8%	1.252	7%	1.240	8%	1.240	8%
4.4	Overige lasten	1.449.508	9%	1.537.961	10%	1.301.000	8%	1.305	8%	1.290	8%	1.280	8%
TOTAAL LASTEN		16.434.041	100%	15.708.623	100%	16.906.000	100%	16.690	100%	16.507	100%	15.849	100%
5	Saldo baten en lasten	538.050	3%	13.760	0%	2.000	0%	2	0%	2	0%	2	0%
	Financiële baten en lasten	-897	0%	-3.760	0%	-2.000	0%	-2	0%	-2	0%	-2	0%
RESULTAAT		537.153	3%	10.000	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
(-/- is negatief)													

Balans

1.2	Materiële vaste activa	2.049.470		2.193.857		2.293.164		1.991		1.860		1.740
1.5/	Vlottende activa	1.498.397		1.750.000		1.400.000		1.400		1.400		1.400
1.5/	Liquide middelen	3.498.487		3.020.003		3.020.696		3.323		3.454		3.574
TOTAAL ACTIVA		7.046.354		6.963.860		6.713.860		6.714		6.714		6.714
2.1	Eigen vermogen	4.961.172		4.971.172		4.971.172		4.971		4.971		4.971
2.3	Voorzieningen	342.688		342.688		342.688		343		343		343
2.5	Kortlopende schulden	1.742.494		1.650.000		1.400.000		1.400		1.400		1.400
TOTAAL PASSIVA		7.046.354		6.963.860		6.713.860		6.714		6.714		6.714

Liquiditeitsbegroting Elan Onderwijsgroep 2019

maand	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	totaal
<i>Het vrij op te nemen saldo op de bankrekening moet minimaal gelijk zijn aan de gemiddelde salarislust per maand, zijnde afgerond € 650.000.</i>													
saldo RC 1/1	3.020.003	3.180.045	3.273.167	3.305.398	3.332.880	2.438.822	2.502.428	2.637.902	2.920.736	3.055.844	3.167.036	3.280.699	3.022.696
inkomsten:													
MI	165.432	165.432	165.432	165.432	165.432	165.432	165.432	165.432	165.432	165.432	165.432	165.432	1.985.178
lumpsum	964.413	865.620	865.620	865.620	865.620	865.620	865.620	650.156	650.156	650.156	650.156	650.156	9.408.911
P&A	98.959	98.959	98.959	98.959	98.959	98.959	98.959	323.267	323.267	323.267	323.267	323.267	2.309.051
fusiegelden	49.224	49.224	49.224	49.224	49.224	49.224	49.224	160.798	160.798	160.798	160.798	160.798	1.148.560
zorgmiddelen	73.092	65.605	65.605	65.605	65.605	65.605	65.605	49.275	49.275	49.275	49.275	49.275	713.096
overige inkomste	78.228	70.215	70.215	70.215	70.215	70.215	70.215	52.737	52.737	52.737	52.737	52.737	763.204
totaal DUO	1.429.349	1.315.054	1.315.054	1.315.054	1.315.054	1.315.054	1.315.054	1.401.665	1.401.665	1.401.665	1.401.665	1.401.665	16.328.000
UWV	12.500	15.625	15.625	15.625	20.000	12.500	12.500	7.500	7.500	9.375	10.000	11.250	150.000
overige overheidsbijdragen		21.250	10.000	7.500	21.250	7.500	7.500	21.250	7.500	16.850	21.250	8.150	150.000
detachering	16.851	16.851	16.851	16.851	16.851	16.851	16.851	16.851	16.851	16.851	16.851	16.851	202.213
rente			250			250			250			250	1.000
overige inkomste	7.366	7.366	7.366	7.366	7.366	7.366	7.366	7.366	7.366	7.366	7.366	95.760	176.787
totaal	1.466.066	1.376.146	1.365.146	1.362.396	1.380.521	1.359.521	1.359.271	1.454.632	1.441.132	1.452.107	1.457.132	1.533.926	17.008.000
uitgaven:													
salarissen	574.058	574.058	574.058	574.058	1.071.575	574.058	574.058	574.058	574.058	574.058	574.058	841.952	7.654.106
premies/belasting	287.029	287.029	287.029	287.029	535.787	287.029	287.029	287.029	287.029	287.029	287.029	420.976	3.827.053
tijd. personeel	175.193	175.193	175.193	175.193	327.027	175.193	175.193	175.193	175.193	175.193	175.193	256.950	2.335.906
energie en water	20.292	20.292	20.292	20.292	20.292	20.292	20.292	20.292	20.292	20.292	20.292	20.292	243.500
fusietrajecten		0		0		0		0		0		0	0
investeringen	50.000	35.000	50.000	50.000	100.000	10.000	50.000	10.000	50.000	50.000	70.000	54.307	579.307
cyclisch onderhoud	25.000	17.000	17.000	19.000	28.000	20.000	30.000	18.000	25.000	25.000	25.000	23.000	272.000
wekelijkse betaling	174.453	174.453	209.344	209.344	191.898	209.344	87.226	87.226	174.453	209.344	191.898	174.453	2.093.435
totaal	1.306.024	1.283.024	1.332.915	1.334.915	2.274.579	1.295.915	1.223.798	1.171.798	1.306.024	1.340.915	1.343.470	1.791.929	17.005.307
saldo RC ultimo	3.180.045	3.273.167	3.305.398	3.332.880	2.438.822	2.502.428	2.637.902	2.920.736	3.055.844	3.167.036	3.280.699	3.022.696	

Leerlingenprognoses

schooljaar teldatum leerlingen (t-1) per 1 oktober		werkelijk 2017	BFP '18/19 2018	2019/20 2018	2020/21 2019	2021/22 2020	2022/23 2021	2023/24 2022	2024/25 2023	2025/26 2024	2026/27 2025	2027/28 2026	2028/29 2027	2029/30 2028
school, plaats	BRIN- nr.	<i>Het betreft hier t/m 1-10-2018 de werkelijke leerlingenaantallen, per 1-10-2019 de leerlingenaantallen volgens eigen prognose en vanaf 1-10-2020 prognoses die grotendeels zijn ontleend aan " www.duo.nl/onderwijsdata/leerlingenprognoses " (met peildatum 1-10-2017).</i>												
SBO de Bolder, Franeker	12DV	107	110	108	107	107	102	99	100	100	100	98	97	97
Otto Clantskoalle, Boksum	04JZ	28												
Op 'e Trije, Ferwert	09ED	42	46	51	49	39	33	32	34	35	36	36	36	37
Op 'e Dobbe, Hallum	10AA	40	41	41	43	41	40	41	39	36	33	33	33	33
Arjen Roelofskoalle, Hijum	10KZ	49	49	53	49	48	42	36	36	40	41	39	38	41
de Jint, Stiens	11NM	176	176	194	194	181	174	181	167	159	159	160	156	154
de Twilling, Stiens	11YW	165	163	146	145	140	134	134	131	129	133	132	130	128
de Steven, Franeker	13LR	93	97	99	109	83	80	78	81	81	83	84	86	86
de Opslach, Franeker	13QJ	192	188	178	180	185	177	181	175	170	169	168	173	171
sws Tzummarum	14HA	59	97	119	116	118	113	102	102	105	109	110	103	105
de Oanset, Ried	14XY	62	58	59	56	50	39	38	44	44	40	38	38	37
Martenaskoalle, Bitgummole	18NF	92	92	87	83	68	70	62	64	62	64	66	61	61
Lyts Libben, Berltsum	18OM	100	100	101	108	94	91	91	84	75	70	71	74	72
t Fonnemint, Sint Annaparochie	18PT	220	194	226	228	220	216	206	200	193	191	191	182	198
de Toverbal, Sint Annaparochie	18PT	84	70	74	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85
sws Twaspan, Deinum	18PU	68	89	89	84	82	77	78	79	75	71	69	68	76
de Romte, Dronryp	18QU	72	72	59	62	44	50	39	39	41	40	39	40	40
sws Sint Jacobiparochie	18RU	126	130	105	99	101	97	95	101	104	101	98	98	99
de Polle, Marsum	18RV	69	69	76	76	59	53	48	50	49	43	44	44	50
de Cingel, Menaam	18SR	91	92	103	100	104	103	96	87	84	84	86	90	87
sws de Fierljepper, Vrouwenparoc	18TK	55	56	62	61	65	63	65	65	65	72	64	63	62
de Lytse Terp, Minnertsga	18UL	46	46	44	46	41	40	37	34	31	28	28	27	26
totaal generaal		2036	2035	2074	2080	1955	1879	1824	1797	1763	1752	1739	1722	1745
totaal generaal excl. SBO		1929	1925	1966	1973	1848	1777	1725	1697	1663	1652	1641	1625	1648

